

Cussegl evangelic s'occupa dals fugitivs

Da las tractativas da l'ultima seduta dal Cussegl evangelic dal Grischun

■ (mc) En sia sessiun d'atun ha il Cussegl evangelic dal Grischun laschà infurmar davart la situaziun dals fugitivs en il Grischun. Pretendi vegn in pli ferm engaschament da las baselgias chantunalas e da las plaivs. Il parlament evangelic vul plinavant rinforzar la tgira palliativa en las regiuns ed ha approvà il preventiv per l'onn 2016. Già en sia allocuziun d'entrada ha il parsura dal cussegl evangelic, deputà *Walther Grass*, rendì attent al dumber creschent da fugitivs ed accentuà che tant il stadi sco las baselgias stoppian sa stentar da tractar ils fugitivs cun dignitad. Alura han dus referents dà in'invista da la problematica sin fundament da lur experiensas personalas.

Situaziun dals fugitivs en il Grischun

Barabara Nauli, la substituta da la partiuziun per asil en l'Uffizi chantunal per migraziun e dretg civil, ha infurmà davart las proceduras che vegnan applitgadas tar ils requirents d'asil e quai davent da l'arrivada en il center da retschaviment fin a la reconuschientscha u refusada da la dumonda d'asil. Tenor Nauli datti actualmain en il Grischun 703 requirents d'asil e 644 personas ch'èn recepidas provisoricamain. Fin la fin d'october èn vegnidas adossadas al chantun Grischun dapli dumondas d'asil che durant l'entir onn 2014. Fin uss n'haja quai dentant betg dà in creschament dramatic da las dumondas d'asil, ha punctuà *Barabara Nauli*. Tuttina dettia i problems da plaz. «Fitg fitg stretgas» sajan las relaziuns da plaz en ils centers transitorics che sajan occupads per 95 pertschient. Tuttina saja il piazzament collectiv en centers sa cumprovà. Ina repartiuziun decentrala e procentuala sin las vischnancas sco quai vegnia pratigà per part en auters chantuns na saja betg prevedida en il Grischun.

Incumbensadra ecclesiastica per ils fugitivs

La segunda referenta, *Daniela Troxler*, che è engaschada en in pensum da 30 per-

Il drama da fugitivs ha era fatschentà il cussegl da la baselgia evangelica dal Grischun.

MAD

tschient tar il post per migraziun, integraziun e lavur da fugitivs, ha infurmà tge che la baselgia ha fatg fin qua per dar dumogn a las undas da fugitivs che na vulan betg chalar. Ella menziuna la cussegliaziun giuridica gratuita ed ils projects d'agid realisads en ils pajais d'origin dals requirents d'asil. Ed ella ha alura era raquintà da sia lavur quotidiana. Troxler visita regularmain ed en concordanza cun ils teams directivs ils centers d'asil. Ella saja diaconessa, teologa e lavurera sociala en la medema persuna ed en il medem temp. «Ins po era regalar temp», ha ella ditg, menziunond che la lavur volontaria haja ina lunga tradiziun en las baselgias. La problematica dals fugitivs saja ina nova sfida. «Blera da quels che arrivon uss tar nus vegnan a restar», di Troxler. Per ella sajan cunzunt era la tgira e la promoziun dals uffants da

gronda muntada. Ella giavischa che scadin fugitiva e scadin fugitiv haja in «padrin» u ina «madritscha». Quellas personas accompagnantas possian esser gidai-vlas tar l'integraziun a moda simpla e nuncumplitgada che saja la finala «in gudogn per tuttas duas varts».

Represchentant da Tavau avert

Sco terz referent ha pledà *Simon Pertschy*, commember da la suprastanza da la plaiv da Tavau e confundatur da la cuminanza d'interess per in «Tavau avert». Cu i ha dà opposiziun cunter il nov center da transit planisà al Schiabach ha la cuminanza numnada vulì documentar che la tema saja stravagada. «Ina convivenza tranter ils requirents d'asil e la populaziun indigena è pussaivla», ha punctuà Pertschy. A la cuminanza d'interess, vi da la quala las plaivs

evangelicas sajan partecipadas essenzialmain, saja reussì da far punts tranter ils requirents d'asil e la populaziun indigena. Ella mainia in post da cussegliaziun, porchia curs da conversaziun ed en la chasa da la plaiv obtegnian ils fugitivs access al computer ed a l'internet. Tar las sentupadas regularas a la «maisa da la dumengia» possian ils contacts tranter requirents d'asil e la populaziun indigena vegnir promovids. La cuschina vegn procurada dals requirents d'asil. «S'inscuntrai cun ils fugitivs cun ureglias avertas», ha recumandà *Simon Pertschy* a las radund 80 personas che furman il parlament da la baselgia evangelica dal Grischun.

Solidarità sco obligaziun cristiana

En la discussiun suandanta han ils ins tematisà la solidarità sco obligaziun

cristiana e sco incumbensa centrala da la baselgia ed els giavischan perquai da la baselgia ina rolla pli activa en il quità per ils fugitivs. Auters han accentuà che en il chantun Grischun saja «il quità per ils fugitivs in'incumbensa dal stadi». «Nus constatain ina tenuta da survetschavladad», di deputà *Urs Hardegger*, fagend allusiun a las temas da la populaziun. Quellas temas possian vegnir reducidas entras antupadas, dentant era tras ina meglra infurmaziun tras il chantun. «Nus na pudain betg mo avrir nossa bratscha», ha avertì la deputada *Elisabeth Mani* da Tavau, menziunond che tant la populaziun sco il stadi sajan surdumandads en vista a la dimensiun dramatica da fugitivs. Blera requirents d'asil sajan era traumatisads, quai pretendia l'agid da specialists, la lavur da voluntaris na tanschia betg. I dettia tranter ils fugitivs numnadamain er uffants da sut 10 onns che sajan arrivads en Svizra senza confamigliars e stoppian pir anc anc vegnir alfabetisads.

Pussavladads e cunfins

La discussiun davart pussavladads e cunfins da la baselgia grischuna en vista a la situaziun dals fugitivs ha già in effect concret. Schegea in mudest è el tuttina in impurtant signal. Il budget per il post da migraziun, integraziun e lavur dals fugitivs è vegnì augmentà per 15 000 francs e quai cun 54 gea, sis na ed 11 abstenziuns.

Plinavant ha il parlament acceptà il budget che preveda ina sperdita da radund 122 000 francs tar expensas da radund 11 milliuns. Betg dispaivlas èn stadas las contribuziuns per il giubileum da la reformaziun, per ina preschientscha rinforzada sin il sector da la tgira palliativa e per il project da las baselgias a l'ocasiun dal Campiunadi mundial da skis da 2017 a San Murezzan. Cun ina baselgia da naiv vegnan las baselgias ad esser preschentas a quest event sportiv.